

STICHTING IN ARCADIË

Jaarverslag 2019

Het Cantonspark te Baarn op een foto uit ca. 1960.
Stichting In Arcadië werkte aan een historisch onderzoek en het restauratieplan.
Foto collectie Stichting Vrienden van het Cantonspark

Inhoud

Voorwoord	3
Organisatie	4
Projecten 2019	5
Kennisoverdracht en Kenniscentrum	8
Jaarrapport	15

Voorwoord

Stichting In Arcadië had in 2019 een tweekoppige directie en drie medewerkers. Per 1 december 2018 is Stichting In Arcadië verhuisd naar een tijdelijke ruimte in het rijksmonumentale herbestemde kloostercomplex Onze Lieve Vrouw ter Eem in Amersfoort. In augustus 2019 zijn we verhuisd naar de definitieve kantoorruimtes in het voormalige klooster.

Het jaar werd met een positief nettoresultaat afgesloten, wat in cijfermatig opzicht terug te vinden is in de jaarrekening. Het team van Stichting In Arcadië heeft gewerkt aan vele interessante projecten, die u aantreft op www.stichtinginarcadie.nl. Een beknopt overzicht vindt u in dit jaarverslag terug in het hoofdstuk projecten 2019.

Door onze historische onderzoeken, publicaties, lezingen en lessen, onbezoldigde redactieschappen en openstelling van het kenniscentrum voor onderzoek hebben we het afgelopen jaar een grote bijdrage kunnen leveren aan de kennis over groen erfgoed. Ook de instandhouding ervan werd gediend door middel van planvorming en (begeleiding van de) uitvoering, gebaseerd op historische gegevens en waardestellingen.

We danken onze opdrachtgevers en bezoekers van het studiecentrum voor hun vertrouwen.

Organisatie

Medewerkers

Ir. P. Verhoeff	directeur / landschapsarchitect bnt	0,9 fte
Drs. R.H.M. van Immerseel	directeur / historicus	0,8 fte
M.J. Bos BAsC	beheerspecialist groen erfgoed	0,9 fte
MA. N. Wijsbek	historicus (tot 1 augustus)	0,6 fte
MA. M. Haverman	historicus (vanaf 1 augustus)	0,8 fte
Ir. J.D. Tump	landschapsarchitect	0,9 fte

Medewerkers op projectbasis

Ing. L. van Dam	bestek en uitvoering
Ing. I. Borkent	ecologie en natuurbeheer
Ing. K.A. Aschman	samenwerkingspartner op het gebied m.b.t. Zocherparken

Vrijwilligers

K. Neukirchen	administratie en financiën
---------------	----------------------------

Raad van Toezicht

Prof. dr. K. A. Ottenheim	voorzitter
M.C. (Marian) Lenshoek-Smeets	lid
K. Neukirchen	lid

Huisvesting kantoor en studiecentrum

Daam Fockemalaan 22
3818 KG Amersfoort

033-4480035

info@stichtinginarcadie.nl

www.stichtinginarcadie.nl

Projecten 2019

In 2019 heeft Stichting In Arcadië gewerkt voor een zeer diverse groep opdrachtgevers; naast particuliere buitenplaatseigenaren betreft dit institutionele eigenaren, vermogensbeheerders in vastgoed, rentmeesters, de rijksoverheid, provinciale overheden en lokale overheden. Bovendien is sprake van een duidelijke doorzetting van de tendens in de verbreding van het werkterrein. Naast onderzoek en planvorming voor tuinen en parken bij buitenplaatsen werkten we in 2019 aan erfgoed, religieus groen erfgoed, stadsparken en objectoverstijgende projecten waaronder de uitgave *Het Nederlandse Kassenboek*. Naar verwachting zal deze verbreding zich in 2020 verder doorzetten.

In 2019 heeft Stichting In Arcadië aan de onderstaande projecten gewerkt.

Projectenlijst 2019

Betaalde werkzaamheden voor institutionele en particuliere opdrachtgevers en (rijks)overheden.

Project	Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever
Arcadië (magazine)	n.v.t.	Exploitatie en redactiewerk	Stichting Vrienden PHB
Akerendam	Beverwijk	Modellenstudie en Voorlopig Ontwerp van de vijver	Stichting Sluyterman van Loo
Alberts Dorp	Soesterberg	Historisch onderzoek en waardestelling	Buitengoed Alberts Dorp BV
Batestein, Hof van Brederode	Vianen	Ontwerp reconstructie en Voorlopig Ontwerp	Stichting Hof van Brederode Vianen
Berbice	Voorschoten	Herstel slingerijver en omliggende parkaanleg J.D. Zoher	Stichting tot behoud van Cultuurhistorische Buitenplaatsen Amvest
Beresteijn	Voorschoten	Ontwerp van een brug en overige werkzaamheden	Amvest
Bergh, Huis Bonenburg	's-Heerenberg	Presentatie en instructie tuingidsen	Kasteel Huis Bergh
Calorama	Heerde	Definitief Ontwerp met beplantingsplan	Particulier
Cantonspark	Noordwijk	Ontwerpopgaves tuin- en parkaanleg, uitvoeringsbegeleiding en overige werkzaamheden	Stichting Calorama Everwijn Taets
Daalhuizen	Baarn	Adviserende rol Definitief Ontwerp	Gemeente Baarn
Den Engh	Velp	Voorlopig Ontwerp	Gemeente Rheden
Deil, zeven kastelen	Den Dolder	Bijdrage herontwikkelingsplannen	Rijksvastgoedbedrijf, directie Transacties & Projecten
Doorn, Huis	Deil	Historisch vooronderzoek	Stichting De Zeven Kastelen
Duinbeek en Berkenbos	Doorn	Adviserende rol technische uitwerking Definitief Ontwerp en onderbouwing te kappen bomen	Rijksvastgoedbedrijf
Eyckenstein, Tempel van Pan	Oostkapelle	Ambitiedocument voor beide buitenplaatsen	Particulieren
Geerestein	Maartensdijk	Historisch onderzoek grafkelder	Provincie Utrecht
Grote Noordijk, de Heemstede	Woudenberg	Haalbaarheidsonderzoek herbestemming	Inbo Holding
Hernen, kasteel	Wilp en Twello	Historisch onderzoek en waardestelling	De Grote Noordijk NSW B.V.
Hoekelum	Houten	Adviserende rol	Lisman en Lisman
Hofstede Sterreschans	Hernen	Historisch onderzoek en waardestelling	Geldersch Landschap & Kasteelen
Hoosden	Ede	Historisch onderzoek en waardestelling	Geldersch Landschap & Kasteelen
	Nieuwersluis	Diverse overleggen inrichtingsmaatregelen	Particulier
	Sint Odiliënberg	Advies tuinontwerp	Particulier

Project	Plaats	Omschrijving	Opdrachtgever
Huis te Jaarsveld	Jaarsveld	Tuinhistorisch onderzoek en waardestelling, Masterplan en Voorlopig Ontwerp, definitief beplantingsplan en overige werkzaamheden	Particulier
Huis te Kinderdijk	Alblasserdam	Tuinhistorische verkenning landgoedbiotoop en cultuurhistorische effectenrapportage stedenbouwkundig plan	SAB
Huys ten Donck	Ridderkerk	Rondleiding evenement	Stichting Huys ten Donck
Kandelaarsweg	Rotterdam	Historisch kadastraal onderzoek boerderij	Rijksvastgoedbedrijf
Kassenboek	n.v.t.	Redactie en begeleiding uitgave, lancering en verkoop	Kassenboek
Klein Duimpje	De Steeg	Ontwerp en beplantingsplan	Particulier
Kruisberg	Doetinchem	Begeleiding jr.-onderzoekers bouw- en tuinhistorisch onderzoek	Rijksvastgoedbedrijf
Lindenhorst	Zeist	Tuinhistorische verkenning en voorlopige waardestelling	Rijksvastgoedbedrijf
Mariënhave	Warmond	Adviserende rol	Gemeente Teylingen
Marienhof	Helvoirt	NSW-rangschikking	Landgoed Mariënhof BV
Marlot en Reigersbergen	Den Haag	Historisch onderzoek en waardestelling	Gemeente Den Haag
Middachten	De Steeg	Diverse kleine projecten	Landgoed Middachten bv
Neercanne	Maastricht	Historisch onderzoek en waardestelling	Limburgs Landschap
Olterterp	Beetsterzwaag	Definitief Ontwerp tuinaanleg	't Fryske Gea
Ouderhoek	Nieuwersluis	Herontwikkeling voormalige buitenplaats; modellenstudie parkinrichting en bouwlocaties	Particulier
Overtuin Bisdom van Vliet	Haastrecht	Adviserende rol	Gemeente Krimpenerwaard
Erfgoed Expertteam	Prov. Utrecht	Deelname expertsessies; casus Remmerstein	Provincie Utrecht
Reuversweerd	Cortenoever	Adviserende rol en aanpassing rapportage	Oeken Beheer B.V.
Rust en Vreugd, villa	Wassenaar	Inpassing nieuwe bouwlocaties en principeverzoek	Particulier
Scheveningse Bosjes	Den Haag	Historisch onderzoek beplantingen	Gemeente Den Haag
Schouwenburg	't Harde	Historisch onderzoek en waardestelling	Geldersch Landschap & Kasteelen
Soestdijk, Paleis	Soest	Restauratieplan Paleispark en subsidieaanvraag	MeyerBergman Erfgoed Made by Holland Exploitatie B.V.
Tangh, De	Rhenen	Redactie en begeleiding uitgave	Particulier
Spoorwegovergang t.h.v. Middachten	De Steeg / Ellecom	Bijdrage landschappelijke inpassing van spoorwegovergangen	ProRail
Welgelegen	Serooskerke	Historisch onderzoek en waardestelling	Gemeente Veere
Zwaluwenburg	't Harde	Historisch onderzoek en waardestelling	Geldersch Landschap & Kasteelen

Uitgelicht

Heraanleg 'Hof van Brederode' in Vianen

In het historische centrum van Vianen liggen de restanten van het voormalige kasteel Batestein, van de bekende en belangrijke adellijke familie Van Brederode. Hoewel het kasteel zelf niet bewaard is gebleven zijn de voormalige tuinen nooit bebouwd en in contour tot op heden herkenbaar. Van de originele tuinaanleg is unieke documentatie bekend, waaronder een gedetailleerde vogelvluchtgravure uit de eerste helft van de 17^e eeuw.

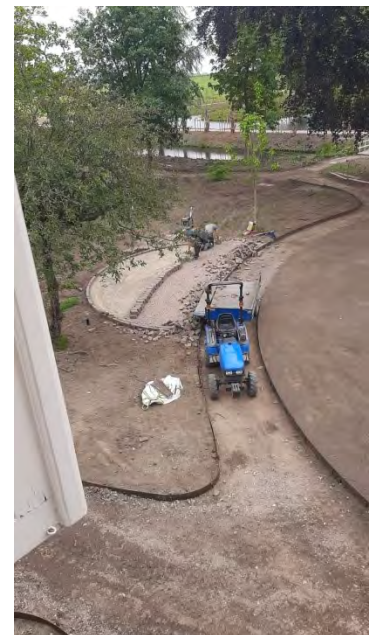
Stichting Hof van Brederode uit Vianen heeft het initiatief genomen te onderzoeken of deze historische tuin kan worden hersteld en werkt als geruime tijd aan een concreet plan. Stichting In Arcadië heeft in 2019 het Voorlopig Ontwerp voor de heraanleg gemaakt en bij het historisch onderzoek dat hieraan vooraf ging bijzondere ontdekkingen gedaan.

Restauratie tuin- en parkaanleg 'Huis te Jaarsveld'

In het dorp Jaarsveld, aan de rivier de Lek in de provincie Utrecht, ligt de historische buitenplaats Huis te Jaarsveld. Het terrein van de buitenplaats omvat de resten van het voormalige kasteel Veldenstein. Nadat het kasteel in het rampjaar 1672 was verwoest, bleef het kasteelterrein in Hollands-classicistische stijl met diverse lanen, grachten en eilanden bewaard. In de 18^e eeuw werd elders op het terrein een nieuw herenhuis gebouwd dat zich in de loop der tijd ontwikkelde tot een buitenplaats met een compacte parkaanleg in vroege landschapsstijl en een grote moestuin.

Stichting In Arcadië werkte in 2019 in opdracht van de nieuwe particuliere eigenaar aan het zeer noodzakelijke herstel- en restauratieplan voor de tuin- en parkaanleg. De aanleg had veel achterstallig onderhoud en de laan- en bosbeplanting met populieren verkeerde in een aftakelingsfase. In het plan wordt de minder goed passende tuinaanleg uit circa 1975 vervangen door een reconstructie van de aanleg in vroege landschapsstijl, waarvan verschillende delen bewaard zijn gebleven. Ook worden de lanen, die in aanleg uit de 17^e eeuw dateren, geheel opnieuw ingeplant met nieuwe, meer duurzame, soorten eik. Inmiddels (mei 2020) is het restauratieplan volop in uitvoering en zijn de eerste resultaten zichtbaar.

Erfgoed Expert Team Provincie Utrecht, casus landgoed Remmerstein

Sinds 2018 is Peter Verhoeff actief lid van het erfgoed expertteam van de provincie Utrecht als expert op het gebied van historisch buitenplaatsen en groen erfgoed. Het erfgoed expert team adviseert eigenaren van erfgoedobjecten bij complexe restauratie- en herbestemmingsvraagstukken.

In de loop van 2019 kwam het team in actie na een hulpvraag van Landgoed Remmerstein te Rhenen. De huidige eigenaren zoeken naar een goede economische drager om het landgoed als familiebezit te kunnen behouden. Het landgoed bestaat uit een bijzonder fraai landhuis uit het begin van de 20e eeuw met een eveneens prachtige terrassentuin van de tuin- en landschapsarchitect Dirk Tersteeg en een uitgebreid areaal bos op de Utrechtse heuvelrug.

Eén van de adviezen betrof het benutten van de identiteit van het landgoed als familiehuis bij het uitwerken van de verschillende herontwikkelingsconcepten. Door het verhaal van het landgoed en haar bijzondere bewoners nadrukkelijk in te zetten als beelddrager ontstaat voor bezoekers een persoonlijk verhaal achter deze bijzonder fraaie plek en ontstaat inspiratie voor herontwikkeling. Ook voor de groter wordende familie versterkt deze aanpak de band met het historische familiebezit.

Kennisoverdracht & Kenniscentrum

In 2019 hebben de medewerkers van Stichting In Arcadië middels bestuurslidmaatschappen, workshops, lezingen, (gast)colleges, commissieschappen en publicaties hun kennis over groen erfgoed uitgedragen. Aandacht voor en bewustwording van monumentaal groen bij de politiek en het grotere publiek werd gegeneerd door in de tijdschriften *Het Buiten* en in het *Tuinjournaal* van de Nederlandse Tuinenstichting. Bovendien heeft Stichting In Arcadië een belangrijke bijdrage geleverd aan de verdere professionalisering van het vakgebied door het uitdragen van het belang van de landelijke *Richtlijnen Tuinhistorisch Onderzoek*.

Studiecentrum

Het studiecentrum bestaat uit bibliotheek, documentatie, foto- en kaartmateriaal en archief.

Het studiecentrum is in 2019 op afspraak open geweest voor derden. Hiervan is in bescheiden mate gebruik gemaakt. De collectie is intensief geraadpleegd door de medewerkers van Stichting In Arcadië. In diverse publicaties door derden en medewerkers zijn afbeeldingen gebruikt uit de collectie.

In 2019 heeft de verhuizing van Stichting In Arcadië naar Klooster Onze Lieve Vrouw van ter Eem in Amersfoort plaatsgevonden. Klooster ter Eem wordt door Amvest herbestemd tot woon- en werklocatie. Het monumentale middelgedeelte van het kloostercomplex wordt ingericht als 'erfgoedcluster', specifiek voor organisaties werkzaam op het gebied van erfgoed. In het erfgoedcluster zal Stichting In Arcadië de buurman worden van onder andere de Nederlandse Kastelenstichting, de Nederlandse Monumentenorganisatie (NMo), Boei en het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen. Stichting In Arcadië verwacht veel synergie van de bundeling van deze erfgoedorganisaties.

De teelt van leifruitbomen

In *De teelt van leifruitbomen* beschrijft J.M. Freriks uitvoerig in woord en met illustraties van P. Eskes de teelt, het opleiden en snoeien van (oude) fruitrassen die geschikt zijn voor de teelt als leivorm. In 2011 heeft Stichting In Arcadië de heruitgave van dit boek uit 1997 op zich genomen vanuit haar kenniscentrumfunctie. Inmiddels zijn tot 2019 meer dan 900 exemplaren verkocht aan enthousiaste leifruitbezitters en hoveniers. Het boek wordt onder andere gebruikt bij de leifruitsnoeicursussen van het Fruitteeltmuseum in Kapelle.

Schenkeningen

In 2019 is de collectie wederom uitgebreid met enkele kleinere schenkingen van particulieren. Nagenoeg de gehele collectie, op deze nieuwe aanwinsten na, is in Adlib ingevoerd op titel, auteur, jaar van uitgave, uniek nummer en plaatsingscode. Voor 2018 is een extra reservering opgenomen in de begroting voor het invoeren van de aanwinsten uit de periode 2013-2018. Tevens heeft Stichting In Arcadië in 2019 van diverse particulieren, bedrijven en stichtingen giften gekregen ten behoeve van de uitgave van *Het Nederlandse Kassenboek*.

Partner provincie Gelderland

In 2013 is Stichting In Arcadië aangemerkt als partner voor de uitvoering van uw programma "Gelderland Cultuurprovincie" zoals verwoord in de Contourennota en het bijbehorend cultuurprogramma van de provincie Gelderland. In 2018 is dit partnerschap gecontinueerd.

Beheer & Advies Commissie Geldersch Landschap en Kasteelen

In 2019 is Ronald van Immerseel (sinds 2016) lid van de Beheer en Advies Commissie (BAC) van Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK). De BAC is een onafhankelijke onbezoldigde commissie die de wetenschappelijke kwaliteit van het werk van GLK borgt en vanuit haar expertise gevraagd en ongevraagd advies geeft (zie <https://www.glk.nl/wat-wij-doen/organisatie>).

Erfgoedcommissie Limburgs Landschap

In 2019 is Peter Verhoeff (sinds 2018) lid van de Erfgoedcommissie van het Limburgs Landschap. De Erfgoedcommissie is een onafhankelijke onbezoldigde commissie die de wetenschappelijke kwaliteit van het werk van Limburgs Landschap borgt en vanuit haar expertise gevraagd en ongevraagd advies geeft.

Erfgoed Expert Team (EET) van de provincie Utrecht

In 2019 is Peter Verhoeff (sinds 2018) lid van het Erfgoed Expert Team van de provincie Utrecht. Het EET is een multidisciplinaire denktank die meedenkt met ondernemers in erfgoed over vraagstukken op het gebied van onder andere exploitatie, duurzaamheid, restauratie en hospitality. Het team brengt kennis bij elkaar, deelt bewezen succesvolle aanpakken en maakt herstelplannen om erfgoed vitaal te houden. Het kan gaan om andere marktbenadering, andere gastvrijheid en andere businessmodellen.

PROVINCIE :: UTRECHT

Vakgroep Groen Erfgoed (VGE)

Nederland kent een brancheorganisatie op het gebied van historische tuinen en parken, die de belangen behartigt van de professionele vakbeoefening. Dit in navolging van de Vakgroep bouwhistorie en Vakgroep archeologie. Stichting In Arcadië ziet de noodzaak van deze branche-organisatie in en steunt het initiatief van harte omdat deze de verdere professionalisering van het vakgebied bevordert. De medewerkers van Stichting In Arcadië zijn als "geassocieerd lid" aangesloten bij de VGE.

VAKGROEP GROEN ERFGOED

'Kwaliteitsregeling Kennis & Kunde Monumentaal Groen', provincie Gelderland

De provincie Gelderland werkt aan een erkenningsregeling voor hoveniers die actief zijn in of willen specialiseren op het gebied van onderhoud van groen erfgoed objecten: de Kwaliteitsregeling Kennis & Kunde Monumentaal Groen. Hiervoor is een pilotproject ingericht dat wordt geleid door Jos Nijbijvank en Marjo van Gennip van JnB-Palo, een adviesbureau dat organisaties ondersteunt bij leer- en ontwikkelingsvraagstukken. Stichting In Arcadië heeft een bijdrage aan het project geleverd door voor de cursus groen erfgoed voor erfgoedhoveniers, die in 2019 is aangeboden aan erfgoedhoveniers, de colleges over historische tuinstijlen te verzorgen.

Hét Nederlandse Kassenboek

In 1998 is de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) begonnen met het vergaren van kennis over historische plantenkassen. Een enorme hoeveelheid interessant materiaal is boven water gekomen. en verdiept door een werkgroep, bestaande uit medewerkers van de RCE en specialisten en vakmensen in het veld.

Het uitgeven van de onderzoeksresultaten - genoeg materiaal voor een omvangrijk boekwerk van 700 pagina's en 800 afbeeldingen - bleek echter een lastige zaak, voornamelijk vanwege de kosten. Voor uitgevers is een papieren publicatie vanwege de omvang commercieel niet haalbaar. Hedendaagse ontwikkelingen op het gebied van *printing on demand* en de toegankelijkheid van internet bieden echter nieuwe kansen. Stichting In Arcadië heeft daarom een project opgetuigd om de informatie op een hedendaagse manier voor een breed publiek te ontsluiten; door een boek vorm te geven dat op een speciaal daartoe ontworpen website in zijn geheel doorzocht kan worden. Bezoekers kunnen op de website intekenen voor een gedrukt exemplaar, dat wordt aangeboden tegen kostprijs en zonder winsttoegmerk. Hoe meer mensen intekenen, des te goedkoper kan het boek worden aangeboden.

In 2016 is begonnen met een subsidietraject ten behoeve van de publicatie van *Kassen in Nederland*. Stichting In Arcadië treedt op als uitgever en coördineert het proces. De

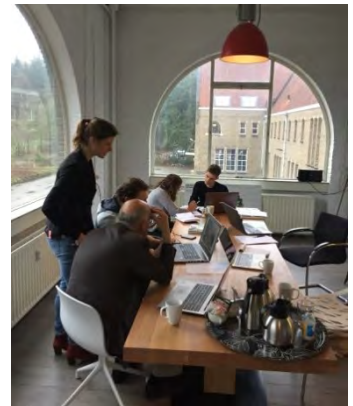

publicatie wordt aanbevolen door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), die aan Stichting In Arcadië tevens eenmalig de rechten van tekst en beeld heeft verleend. Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft een bijdrage toegekend van €15.000,00. In 2018 is het benodigde bedrag van € 50.000 aan subsidietoezeggingen en giften verkregen en de productie in gang gezet. Op 22 november 2019 zijn op ridderhofstad Hindersteyn het boek en de website www.kassenin nederland.nl gepresenteerd. Het eerste exemplaar is overhandigd aan Susan Lammers, directeur van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed. Op de website is het gehele boek te lezen en te downloaden.

Meester-Gezelproject

De rijksoverheid is eigenaar van de voormalige penitentiare inrichting De Kruisberg in Doetinchem. De Kruisberg heeft een voorgeschiedenis als landgoed en buitenplaats. Voor het toekomstige gebruik en herontwikkeling van deze monumentale penitentiare inrichting (gebouwencomplex en terrein) is een cultuurhistorisch onderzoek met waardestelling vereist. Het Rijksvastgoedbedrijf heeft van dit project een pilot gemaakt waarbij een aantal net afgestudeerde onderzoekers (de 'gezellen') het onderzoek hebben uitgevoerd en een geïntegreerde waardestelling hebben opgesteld voor gebouwen en groen. Op verzoek van het Rijksvastgoedbedrijf hebben Ronald van Immerseel en bouwhistoricus Jan van der Hoeve in 2018 als seniors dit onderzoek namens het Rijksvastgoedbedrijf begeleid. In 2019 is het project afgerond.

Historische ontwikkeling en inventarisatie beplantingen Scheveningse Bosjes

De Scheveningse Bosjes en Waterpartij zijn eigendom van de gemeente Den Haag en beschermd als rijksmonument als onderdeel van het beschermde stadsgezicht Van Stolkpark / Scheveningse Bosjes. In 2016 heeft Stichting In Arcadië een tuinhistorische verkenning opgesteld over dit gebied. In het kader van een op te stellen beheerplan had de gemeente behoefte aan nader onderzoek naar de historische ontwikkeling en huidige staat van de beplanting in de Scheveningse Bosjes. Doel van het project is de beplanting te analyseren aan de hand van historisch onderzoek en veldonderzoek, en daarmee antwoord geven op de volgende vragen:

1. Wat valt er te zeggen over de aanplant in de Scheveningse Bosjes vóór de Tweede Wereldoorlog, en hoe verschilde deze van de huidige beplanting?
2. Wat is de kwaliteit van de 10% overgebleven beplanting die tijdens de Tweede Wereldoorlog níet gekapt is, al dan niet ten opzichte van de overige, naoorlogse beplantingen?
3. Wat zijn bijzondere bomen en/of struiken in de Scheveningse Bosjes, die mogelijk meer of bijzondere aandacht verdienen?

Cultuurhistorische verkenning Haagse Trekvljet

Het kanaal de Haagse Trekvljet werd in 1344-1345 gegraven als verbinding van het Haagse grachtenstelsel met de Vliet. Tot in de 20^e eeuw lag de Haagse Trekvljet grotendeels in het open veenweidelandschap van de Binckhorstpolder. Vanaf het begin van de 20^e eeuw ontwikkelt zich hier het grootschalige Haagse industrie- en bedrijventerrein De Binckhorst en in de tweede helft van de 20^e eeuw verstedelijkt het gebied verder. De gemeente Den Haag werkt momenteel aan een stedelijke (her)ontwikkeling van de Binckhorstpolder en de Trekvljetzone. In dit kader was behoefte aan een cultuurhistorisch onderzoek naar de buitenruimte aan beide zijden van het kanaal. Voorliggend project voorziet in die behoefte. In 2019 heeft Stichting In Arcadië de historische ontwikkeling van de buitenruimte aan beide zijden van de Trekvljet in Den Haag in beeld gebracht, tegen de achtergrond van de ontwikkeling van de Binckhorst.

Tijdschrift *Het Buiten*

In 2018 hebben de Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen en de Nederlandse Kastelenstichting besloten te gaan samenwerken en één gezamenlijk tijdschrift *Het Buiten* met als ondertitel *Kastelen, buitenplaatsen en hun bewoners* uit te brengen ter vervanging van de tijdschriften *Kasteel & Buitenplaats* (een uitgave van de Nederlandse Kastelenstichting) en *Arcadië* (het blad van de Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen).

Hiertoe is een aparte stichting opgericht, Stichting Het Buiten. Ronald van Immerseel is als onbezoldigd lid benoemd in het bestuur. Nina Wijsbek is als onbezoldigd redactielid benoemd in de redactie van het nieuwe tijdschrift. In september 2019 heeft Merel Haverman haar werk als onbezoldigd redactielid overgenomen.

Voor de ontwikkeling van het tijdschrift heeft Stichting Het Buiten onder andere een subsidie ontvangen van het Prins Bernhard Cultuurfonds. In 2019 zijn drie nummers van *Het Buiten* verschenen, in mei, juni en september 2019.

Publicaties

Stichting in Arcadië, *Kassen in Nederland 1650-1950. Studie over de geschiedenis, de ontwikkeling en het behoud van plantenkassen* (Amersfoort 2019)

Merel Haverman, Kassencultuur op de buitenplaats. Van koude bakken tot thermosyphon' in *Het Buiten*, jaargang 1, nr. 3 (december 2019), 8-15.

Nina Wijsbek, 'Vredenoord. Door de bomen het Zocherpark zien' in *Het Buiten*, jaargang 1, nr. 2 (september 2019), 34-39.

Ronald van Immerseel en Nina Wijsbek, 'Het Cantonspark in Baarn 'een van de vermaardste tuinen in den lande'' in *Het Buiten*, jaargang 1, nr. 1 (mei 2019), 20-24.

Nina Wijsbek, 'Huis te Jaarsveld; Herontdekking van een verborgen tuinaanleg', in *Het Buiten*, jaargang 1, nr. 1 (mei 2019), 34-38.

Lezingen, workshops en symposia 2019

Peter Verhoeff:

Datum	locatie	event	onderwerp
30 jan	Utrecht	college	erfgoedopleiding Hogeschool Utrecht
29 maart	Amersfoort	symposium	RCE t.g.v. afscheid Prof dr M. Kuipers
30 maart	's-Heerenberg	rondleiding	presentatie herstelde tuin aan bestuur kasteel Huis Bergh
17 mei	Amerongen	bijeenkomst	lancering tijdschrift 'Het Buiten'
18 mei	Ridderkerk	rondleiding	masterclass parkaanleg van 'Huys ten Donck'
23 mei	Den Haag	lezing	project 'Haagse Trekvlief' t.b.v. erfgoedtafel
25 mei	De Steeg	lezing	restauratie Oostparterre kasteeltuin Middachten
27 mei	's-Heerenberg	rondleiding	tutorial tuingidsen kasteel Huis Bergh
14 sept	Warnsveld	lezing	De Overtuin; i.h.k.v. Open Monumentendag 2019
20 sept	Voorschoten	bijeenkomst	herdenkingsbijeenkomst Ruut Begeer
17 okt	Soestdijk	lancering	toekomstplan Paleis Soestdijk
30 okt	Delft	lezing	vakdebat Atelier Rijksbouwmeester over o.a. Park Huis Doorn
2 nov	Noordwijk	rondleiding	t.g.v. openingsfeest gerestaureerd koetshuis
12 nov	Ellecom	lezing	presentatie landg. Avegoor t.b.v. studieproject VHL Larenstein
14 nov	Ellecom	workshop	beoordelingscommissie t.b.v. studieproject VHL Larenstein
26 nov	Dieren	lezing	'groen erfgoed' voor alle particuliere eigenaren van Beschermden monumenten in de gemeente Rheden

Ronald van Immerseel:

Datum	locatie	event	onderwerp
27 febr	Utrecht	workshop	kennisuitwisseling Rijksvastgoedbedrijf over waardestellingen
9 maart	kasteel Hernen	lezing	lezing op Gelre symposium Vereniging Gelre
6 april	Calorama	rondleiding	rondleiding begunstigers Ned. Tuinstichting en Onze Tuinen
10 april	Utrecht	college	opleiding groen erfgoed Hogeschool Utrecht
15 mei	Duivenvoorde	lezing	thema-café Holland Rijnland
17 mei	Amerongen	bijeenkomst	lancering tijdschrift 'Het Buiten'
11 sept	Scherpenzeel	college	cursus Kennis en Kunde Erfgoedhoveniers
13 sept	Utrecht	Symposium	t.g.v. 25 jr. bestaan OKRA landschapsarchitecten
25 sept	's-Heerenberg	college	cursus Kennis en Kunde Erfgoedhoveniers
17 okt	Soestdijk	lancering	toekomstplan Paleis Soestdijk

Bijzonderheden

Peter Verhoeff:

- 2019 'Kwaliteitsregeling Monumentaal Groen' voor hoveniersbedrijven in Gelderland; lid van de klankbordgroep
- 2019 Landgoederencoöperatie Veluwezoom; lid van de 'Raad van Advies'
- 2019 Lid Erfgoedcommissie Stichting het Limburgs Landschap

Ronald van Immerseel:

- 2019 Adviseur bestuur van de Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen (PHB)
- 2019 Bestuurslid (secretaris) Stichting Het Buiten
- 2019 Redactielid tijdschrift Tuinjournaal, periodieke uitgave van de Nederlandse Tuinenstichting
- 2019 Bestuurslid Stichting Vrienden van Eyckenstein
- 2019 Bestuurslid stichting Calorama-Everwijn-Taets van Amerongen
- 2019 Lid van de Beheer en Advies Commissie van Geldersch Landschap en Kasteelen

Nina Wijsbek:

- 2019 Redacteur tijdschrift *Het Buiten*

Merel Haverman

- 2019 Redacteur tijdschrift *Het Buiten*
- 2019 Bestuurslid Werkgroep Adelsgeschiedenis

Maartje Bos

- 2019 Cursus onderzoek in kadastrale archieven (Kadaster Nederland)

Financiën: Jaarrapport

Marieke Nolte Consultancy

Stichting In Arcadië

Jaarrapport 2019

JAARRAPPORT 2019

INHOUDSOPGAVE

Jaarrekening

Balans per 31 december 2019	3
Staat van baten en lasten over 2019	4
Grondslagen voor de financiële verslaglegging	5
Toelichting op de balans per 31 december 2019	6
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2019	8
Specificatie omzetbelasting	11
Specificatie materiële vaste activa	12

Aan het bestuur van
Stichting In Arcadië
Daam Fockemalaan 22
3818 KG Amersfoort

Heemstede, 10 april 2020

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij doen wij u toekomen het rapport inzake de jaarrekening 2019 van de Stichting In Arcadië.

Opdracht

Ingevolge de ons verstrekte opdracht hebben wij de jaarrekening 2019 van Stichting In Arcadië samengesteld.

Hierbij is gebruik gemaakt van de gegevens welke u zowel mondeling als schriftelijk verstrekt heeft aan Marieke Nolte Consultancy.

Doelstelling

Stichting In Arcadië heeft ten doel het bevorderen van de kennis over en instandhouding van groen erfgoed.

Wij vertrouwen erop hiermee aan onze opdracht te hebben voldaan,

hoogachtend,

Marieke Nolte Consultancy

M.L. Nolte

Lentelaan 2
2103 AB Heemstede

info@mariekenolte.nl
Telefoon 023 5613016
IBAN NL38RABO0326303200
KvK 34080534
Becon 402722
BTW NL002082873B48

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Balans per 31 december

	2019		2018
	€		€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Inventaris	7.062		3.000
Hardware	<u>1.959</u>		<u>2.746</u>
	9.021		5.746
Financiële vaste activa			
Waarborgsommen	4.605		0
Vlottende activa			
Debiteuren	28.592		19.835
Overige vorderingen	<u>1.515</u>		<u>1.464</u>
	30.107		21.299
Voorraad	222		500
Liquide middelen	68.900		92.150
	<u> </u>		<u> </u>
Totaal	<u><u>112.855</u></u>		<u><u>119.695</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Besteedbaar vermogen		86.581	85.069
Voorzieningen			
Voorziening optimaliseren archief	<u>5.000</u>		<u>5.000</u>
		5.000	5.000
Kortlopende schulden			
Crediteuren	1.782		1.182
Belastingen	10.487		16.638
Te betalen posten	<u>9.005</u>		<u>11.806</u>
		<u>21.274</u>	<u>29.626</u>
Totaal		<u><u>112.855</u></u>	<u><u>119.695</u></u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Staat van baten en lasten over 2019

	2019	2018
	€	€
Baten		
Opbrengsten	351.079	270.940
Kostprijs van de opbrengsten	64.099	13.096
	286.980	257.844
Lasten		
Personeelskosten	248.283	200.664
Huisvestingskosten	15.853	36.599
Bedrijfskosten	1.289	1.281
Kantoorkosten	10.966	12.098
Verkoopkosten	1.037	1.261
Algemene kosten	6.984	3.203
Afschrijvingen	1.110	710
Overige baten en lasten	-54	3
	285.468	255.819
Saldo baten en lasten	1.512	2.025
Financiële baten en lasten	0	0
Netto resultaat	1.512	2.025

Grondslagen voor de financiële verslaglegging

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met op basis van geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen. De afschrijvingen bedragen een vast percentage (20%) van de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De verwachting is dat alle openstaande facturen betaald zullen worden. Er bestaat derhalve geen noodzaak hiervoor een voorziening op te nemen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de Stichting.

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Toelichting op de balans per 31 december 2019

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Voor een specificatie van de materiële vaste activa verwijzen wij naar bladzijde 12 van dit rapport.

Financiële vaste activa

Dit betreft een betaalde waarborgsom voor de huur van de kantoorruimte.

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Vlottende activa		
Debiteuren		
Debiteuren conform debiteurenlijst	<u>28.592</u>	<u>19.835</u>
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	1.515	1.422
Overige vorderingen	<u>0</u>	<u>42</u>
	<u>1.515</u>	<u>1.464</u>
Vorraad		
Vorraad boeken Leifruit	<u>222</u>	<u>500</u>
Liquide middelen		
Rabobank	<u>68.900</u>	<u>92.150</u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Passiva

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Eigen vermogen		
Besteedbaar vermogen		
Saldo begin boekjaar	85.069	83.044
Netto resultaat	<u>1.512</u>	<u>2.025</u>
Saldo per 31 december	<u><u>86.581</u></u>	<u><u>85.069</u></u>

Voorzieningen

Voorziening optimaliseren archief

Bij de oprichting van de stichting is er een collectie boeken en archief overgedragen door PHB.

Om dit archief toegankelijk te maken is optimalisering noodzakelijk en is voor de kosten een voorziening getroffen.

Crediteuren

Crediteuren conform crediteurenlijst	<u>1.782</u>	<u>1.182</u>
--------------------------------------	--------------	--------------

Belastingen

Loonheffing	3.097	6.211
Omzetbelasting	<u>7.390</u>	<u>10.427</u>
	<u><u>10.487</u></u>	<u><u>16.638</u></u>

Te betalen posten

Reservering vakantiegeld	7.534	7.000
Ontvangen waarborgsommen	0	2.325
Nog te betalen accountantskosten	1.400	1.400
Overige te betalen posten	<u>71</u>	<u>1.081</u>
	<u><u>9.005</u></u>	<u><u>11.806</u></u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Toelichting op de Staat van baten en lasten over 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Opbrengsten		
Donaties/sponsoring	38.270	5.590
Lezingen/docentschap	600	1.173
Omzet leifruitboekje	1.402	833
Omzet kassen in Nederland	16.734	0
Overige omzet (projecten/begeleiding/onderzoeken e.d.)	<u>294.073</u>	<u>263.344</u>
	<u><u>351.079</u></u>	<u><u>270.940</u></u>
Kostprijs van de opbrengsten		
Kaart- en archiefmateriaal	1.291	2.183
Kosten leifruitboekje	278	165
Kosten kassen in Nederland	43.971	0
Uitbesteed werk	<u>18.559</u>	<u>10.748</u>
	<u><u>64.099</u></u>	<u><u>13.096</u></u>
Personeelskosten		
Lonen en salarissen	187.371	155.483
Sociale lasten	34.787	28.274
Verzekeringen	3.861	3.059
Pensioenpremies	9.811	0
Kosten woon- werkverkeer	8.403	8.041
Reiskostenvergoedingen	3.897	5.657
Overige personeelskosten	<u>153</u>	<u>150</u>
	<u><u>248.283</u></u>	<u><u>200.664</u></u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Huisvestingskosten		
Huur	13.648	27.466
Onderhoud	873	1.221
Belastingen en energiekosten	0	3.126
Schoonmaakkosten	832	1.342
Overige huisvestingskosten	<u>500</u>	<u>3.444</u>
	<u>15.853</u>	<u>36.599</u>
Bedrijfskosten		
Assuranties	1.146	1.281
Overige bedrijfskosten	<u>143</u>	<u>0</u>
	<u>1.289</u>	<u>1.281</u>
Kantoorkosten		
Contributies/abonnementen	60	193
Kantoorbenodigdheden	4.392	3.692
Klein inventaris	336	126
Automatiseringskosten	2.545	4.230
Onderhoud kantoorinventaris	0	111
Telefoon	2.545	3.159
Porti	1.067	571
Overige kantoorkosten	<u>21</u>	<u>16</u>
	<u>10.966</u>	<u>12.098</u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Verkoopkosten		
Representatiekosten	678	1.034
Verblijfskosten	10	0
Overige verkoopkosten	<u>349</u>	<u>227</u>
	<u><u>1.037</u></u>	<u><u>1.261</u></u>
Algemene kosten		
Accountantskosten	3.377	3.030
Advieskosten	3.293	0
Bankkosten	314	173
Giften	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u><u>6.984</u></u>	<u><u>3.203</u></u>
Afschrijvingen		
Kantoorinventaris	323	0
Hardware	<u>787</u>	<u>710</u>
	<u><u>1.110</u></u>	<u><u>710</u></u>
Overige baten en lasten		
Betalingsverschillen	<u>-54</u>	<u>3</u>
	<u><u>-54</u></u>	<u><u>3</u></u>

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Specificatie omzetbelasting

Omzet 2019 21,0%	194.673 x 21,0 % =	61.881
Omzet 2019 6,0%	18.135 x 6,0 % =	1632

Totaal		63.513
Voorbelasting		19.287

Te betalen 2019		44.226
Betaald op aangifte		44.226

Suppletieaangifte		0

Stichting In Arcadië
Jaarrapport 2019

Specificatie materiële vaste activa

	Aanschaf- waarde	Afschrijving t/m 2018	Afschrijving 2019	Boekwaarde 31-12-2019
<u>Inventaris</u>				
Aangeschaft in 2010:				
Collectie boeken en archief	3.000	0	0	3.000
Aangeschaft in 2019:				
Akoestisch plafondpaneel	3.363	0	249	3.114
ZwartFrame ophangen panelen	1.022	0	74	948
	<u>7.385</u>	<u>0</u>	<u>323</u>	<u>7.062</u>
<u>Hardware</u>				
Aangeschaft in 2014:				
HP Probook 455	854	779	75	0
HP Probook 3500	1.062	962	100	0
Aangeschaft in 2017:				
Acer Aspire ES1-571	906	335	182	389
Aangeschaft in 2018:				
Lenovo V320-17	846	103	170	573
Lenovo Legion T530	1.298	41	260	997
	<u>4.966</u>	<u>2.220</u>	<u>787</u>	<u>1.959</u>